

Rb Rotterdam, 12 mei 2010, Stella Navigation v Mammoet

MERKENRECHT – MEDEDINGINGSRECHT

Overeenkomst tot niet-gebruik naam geen ontoelaatbare mededingingsbeperkende nevenrestrictie

- De rechtbank leest in de overeenkomst geen verplichting tot naamswijziging van Mammoet Shipping (oud); de overeenkomst is alleen gericht op het niet-gebruiken van de naam en het logo van "Mammoet". Van een andere, als hoofdtransactie aan te duiden transactie tussen Mammoet Holding en Stella Navigation waarmee de verplichting van art. 3 verband hield, is geen sprake.

Mammoet Holding heeft aangevoerd dat de verplichting van art. 3 van de overeenkomst een zgn. nevenrestrictie is die thans niet meer toelaatbaar is.

Het begrip nevenrestrictie omvat elke beweerd mededingingsbeperking die rechtstreeks verband houdt met en nodig is voor de verwezenlijking van een niet-beperkende hoofdtransactie en die daaraan evenredig is, met dien verstande dat de hoofdtransactie zelf de mededinging niet mag beperken.

5.10 Kennelijk (zie conclusie van antwoord onder 6.2) meent Mammoet Holding dat de overeenkomst enerzijds inhield dat Mammoet Shipping (oud) haar naam wijzigde en dat anderzijds met art. 3 werd beoogd te voorkomen dat Mammoet Holding vervolgens zelf weer onder de naam of met het logo van "Mammoet" als zware lading rederij op de markt zou verschijnen.

De rechtbank leest in de overeenkomst geen verplichting tot naamswijziging van Mammoet Shipping (oud); de overeenkomst is alleen gericht op het niet-gebruiken van de naam en het logo van "Mammoet". Van een andere, als hoofdtransactie aan te duiden transactie tussen Mammoet Holding en Stella Navigation waarmee de verplichting van art. 3 verband hield, is geen sprake.

5.11 Blijkbaar (zie conclusie van dupliek onder 4.3-4.5) meent Mammoet Holding tevens dat art. 3 van de overeenkomst is te beschouwen als nevenrestrictie bij de transactie tussen Mammoet Holding en Spliethoff, welke transactie enerzijds inhield dat Mammoet Holding haar 30% aandelen in Mammoet Shipping (oud) overdroeg en anderzijds dat Mammoet Holding Spliethoff geen concurrentie zou aandoen, terwijl Spliethoff geen gebruik zou maken van de "Mammoet"-handelsnamen en het "Mammoet"-logo.

- Naar het oordeel van de rechtbank kan art. 3 van de overeenkomst niet worden gezien als nevenrestrictie bij de transactie met Spliethoff in de hiervoor aangegeven betekenis, omdat de overeenkomst en die transactie niet tussen dezelfde partijen zijn totstandgekomen en niet blijkt dat de overeen-

komst noodzakelijk was voor het verwezenlijken van die transactie.

De conclusie is dat de overeenkomst rechtsgeldig is.

PROCESRECHT

Voldoende belang bij vordering

- Voor toewijsbaarheid van de vordering is niet vereist dat vaststaat dat Mammoet Holding en/of de nieuwe Mammoet Shipping B.V. "vervoer van zware lading over zee" (gaan) verrichten. Nu Mammoet Holding blijkbaar heeft geweigerd een verklaring af te geven met de strekking dat zij art. 3 van de overeenkomst zal naleven, kan niet worden gezegd dat zij onnodig in rechte is betrokken.

Vindplaatsen: LJN: [BN1333](#)

Rb Rotterdam, 12 mei 2010

(Van Zelm van Eldik)

Uitspraak

RECHTBANK ROTTERDAM

Sector civiel recht

Zaak-/rolnummer: 311526 / HA ZA 08-1806

Uitspraak: 12 mei 2010

VONNIS van de enkelvoudige kamer

in de zaak van:

de naamloze vennootschap STELLA NAVIGATION N.V., gevestigd te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Antillen, eiseres, advocaat mr G.J.W. de Vries,

- tegen -

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid MAMMOET HOLDING B.V., gevestigd te Schiedam, gedaagde, advocaat mr G.A.A. Conyn.

Partijen worden hierna aangeduid als "Stella Navigation" respectievelijk "Mammoet Holding".

1. Het verloop van het geding

1.1 De rechtbank heeft kennisgenomen van de volgende stukken:

- dagvaarding d.d. 17 juni 2008 en de door Stella Navigation overgelegde producties;

- conclusie van antwoord, met producties;

- conclusie van repliek, met producties;

- conclusie van dupliek, met producties.

1.2 Partijen hebben hun standpunten doen bepleiten door hun raadslieden, die zich daarbij bedienden van pleitnotities. Bij die gelegenheid heeft Stella Navigation nog enkele producties overgelegd die door mr De Vries waren toegezonden bij brief van 17 september 2009.

2. De vaststaande feiten

Als enerzijds gesteld en anderzijds erkend dan wel niet of onvoldoende gemotiveerd weersproken, gelet ook op de in zoverre niet betwiste inhoud van in het geding gebrachte producties, staat tussen partijen - voorzover van belang - het volgende vast:

2.1 Op 24 juli 2000 is een overeenkomst gesloten tussen Van Seumeren Holland B.V. en Jumbo Navigation N.V. (hierna: de overeenkomst). Daarin was onder meer bepaald:

(2) Van Seumeren garandeert Jumbo, dat zij volledig eigenaar is van de handelsnamen "Mammoet" en "Mammoet Shipping" en alleen gerechtigde is van het gebruik van het logo van Mammoet en Mammoet Shipping, alsmede van de Mammoet-faciliteiten.

(3) Van Seumeren garandeert Jumbo, dat Spliethoff en/of Mammoet Shipping geen gebruik kan/kunnen en mag/mogen maken van het onder artikel 2 genoemde. Voorts garandeert Van Seumeren, dat zij op zee geen activiteiten ontplooit en/of zal ontplooiën onder de naam en/of met het logo Mammoet, onder toevoeging van welk voor-, tussen of achtervoegsel dan ook.

(7) Deze overeenkomst en de daaruit voortvloeiende verplichtingen zijn bindend voor partijen en rechtsopvolgers. De rechten uit deze overeenkomst kunnen niet door Van Seumeren of Jumbo aan derden worden overgedragen zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Van Seumeren, respectievelijk Jumbo. Jumbo Navigation N.V. betaalde als tegenprestatie aan Van Seumeren NLG 5 miljoen.

Op de overeenkomst is Nederlands recht van toepassing verklaard.

2.2 De achtergrond van de overeenkomst was, kort gezegd, daarin gelegen dat Van Seumeren Holland B.V. houdster was van 30% van de aandelen in Mammoet Shipping B.V., dat Mammoet Shipping B.V. zich - met gebruikmaking van de handelsnamen "Mammoet" en "Mammoet Shipping" en van het logo van "Mammoet" - bezig hield met het vervoer van zware lading over zee en dat Van Seumeren Holland B.V. haar aandelen in Mammoet Shipping B.V. zou overdragen aan Spliethoff (Spliethoff Beheer B.V. en Box Shipping B.V.). De bedoeling van de overeenkomst was dat na die aandelenoverdracht deze handelsnamen en dat logo niet meer voor die activiteiten zouden worden gebruikt. Na die aandelenoverdracht is de naam van Mammoet Shipping B.V. gewijzigd in Big Lift B.V. en is het gebruik van de handelsnamen en het logo van "Mammoet" door deze vennootschap gestaakt.

2.3 De naam van Van Seumeren Holland B.V. is gewijzigd in Mammoet Holding B.V. De naam van Jumbo Navigation N.V. is gewijzigd in Stella Navigation N.V.

2.4 Jumbo Navigation N.V. was eigenaar van het ms. Stellaprima (ook wel aangeduid als Stella Prima), dat zij tevens exploiteerde als zeevervoerder. Na haar naamswijziging in Stella Navigation N.V. op 7 april 2006 was zij alleen nog eigenaar van de Stellaprima. Zij heeft dit schip in rompbevrachting gegeven aan Scheepvaartmaatschappij Stella v.o.f. Als vervoerder met betrekking tot dit schip, op wiens naam booking notes werden afgegeven en cognossementen werden ondertekend, trad op Jumbo Shipping v.o.f.

2.5 Een (klein)dochtervennootschap van Mammoet Holding B.V. heeft in februari 2008 haar naam gewijzigd in Mammoet Shipping B.V.

3. De vordering

3.1 De vordering luidt om bij vonnis voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, te verklaren voor recht dat de overeenkomst die op 24 juli 2000 tot stand is gekomen tussen Van Seumeren Holland BV en Jumbo Navigation NV rechtsgeldig is voor Van Seumeren

Holland BV en Jumbo Navigation NV en hun rechtsopvolgers en dat het Mammoet Holding BV en/of aan Mammoet Holding gelieerde vennootschappen en/of aan Van Seumeren Holland BV gelieerde vennootschappen verboden is gebruik te maken van de handelsnamen "Mammoet" en "Mammoet Shipping" en van het logo van "Mammoet" en "Mammoet Shipping" alsmede van de Mammoet faciliteiten voor het ontplooiën van activiteiten op zee; kosten rechtens.

3.2 Stella Navigation heeft aan de vordering - kort en zakelijk weergegeven - de volgende stellingen ten grondslag gelegd:

a. te verwachten is dat de nieuwe Mammoet Shipping B.V. onder de naam "Mammoet" of "Mammoet Shipping" activiteiten ter zee zal gaan ontplooiën als bedoeld in art. 3 van de overeenkomst;

b. zonder toestemming van Stella Navigation, die zij niet heeft gegeven, is het Mammoet Holding niet toegestaan om die namen en het logo van "Mammoet" en "Mammoet Shipping" te gebruiken voor activiteiten ter zee, het vervoer van zware lading betreffende;

c. Mammoet Holding heeft geweigerd schriftelijk te bevestigen dat zij zal afzien van het gebruik van die namen en dat logo voor het ontplooiën van vervoersactiviteiten ter zee, zodat Stella Navigation belang heeft bij de gevorderde verklaring voor recht.

4. Het verweer

4.1 Het verweer strekt tot afwijzing van de vordering, met veroordeling bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad van Stella Navigation in de kosten van het geding.

4.2 Mammoet Holding heeft daartoe het volgende aangevoerd:

a. Stella Navigation heeft geen voldoende belang bij de verklaring voor recht;

b. de nieuwe Mammoet Shipping gaat niet optreden als reder of rompbevrachter en zal geen schepen in de vaart brengen met de naam of het logo "Mammoet", zodat haar bedrijfsactiviteiten geen overtreding vormen van art. 3 van de overeenkomst;

c. er is sprake van een nevenrestrictie die thans in strijd is met het mededingingsrecht.

5. De beoordeling

5.1 De vordering van Stella Navigation is bij dagvaarding en bij repliek gebaseerd op de overeenkomst, niet op een merkrecht of handelsnaamrecht van Stella Navigation op de naam of het logo "Jumbo" ten opzichte van de naam of het logo van "Mammoet" of "Mammoet Shipping".

5.2 Voor zover Stella Navigation bij pleidooi aan haar vordering mede ten grondslag heeft willen leggen dat de naam "Mammoet" of "Mammoet Shipping" inbreuk maakt op haar recht op de handelsnaam "Jumbo", dient deze grondslag te worden verworpen, omdat niet blijkt dat Stella Navigation, na de naamswijziging in 2006, haar onderneming mede drijft onder de naam "Jumbo". Concrete nadere feiten die deze conclusie zouden kunnen dragen zijn niet gesteld.

5.3 De rechtbank gaat ervan uit dat Mammoet Holding nog steeds rechthebbende is ten aanzien van de handelsnamen "Mammoet" en "Mammoet Shipping" en ten aanzien van het logo van "Mammoet" en "Mammoet

Shipping", alsmede van de Mammoet-faciliteiten, zoals aangegeven in art. 2 van de overeenkomst.

5.4 Bij de overeenkomst verbond Mammoet Holding zich - tegenover een zeer aanzienlijk door Stella Navigation te betalen bedrag - om voor bepaalde activiteiten geen gebruik te maken van de "Mammoet"-handelsnamen en het "Mammoet"-logo. De overeenkomst bracht mee dat Stella Navigation kon verlangen en ook in rechte kon vorderen dat Mammoet Holding deze verplichting zou nakomen. Een verklaring voor recht met die strekking kan daarmee op één lijn worden gesteld. De overeenkomst is kennelijk aangegaan voor onbepaalde tijd en die in rechte afdwingbare verplichting tot nakoming is derhalve ook blijven voortduren.

5.5 Tussen partijen is niet in geschil dat ten tijde van de totstandkoming van de overeenkomst Jumbo Navigation belang had bij nakoming van de juistbedoelde verplichting. Niet is in de overeenkomst bepaald dat - bij het sluiten van de overeenkomst of voor het voortduren daarvan - de voorwaarde gold dat Jumbo Navigation / Stella Navigation zelf optrad als vervoerder van zware lading over zee, in het bijzonder dat Stella Navigation de Stellaprima of een ander schip voor dat doel exploiteerde, al dan niet onder de naam "Jumbo". Nadere feiten of omstandigheden daaromtrent zijn niet gesteld of gebleken.

5.6 Evenmin kan worden aangenomen dat sprake was van een kwalitatief recht, in die zin dat de rechten uit de overeenkomst waren gekoppeld aan de onderneming van een zware lading rederij. Ook dit kan niet uit de overeenkomst worden afgeleid, terwijl daarover geen concrete feiten zijn gesteld. Derhalve kan niet worden gezegd dat overgang van de exploitatie van de Stellaprima van Stella Navigation naar Jumbo Shipping v.o.f. (en Scheepvaartmaatschappij Stella v.o.f.) ingevolge art. 6:251 lid 1 BW meebracht dat Stella Navigation geen belang meer had bij de rechten uit de overeenkomst.

5.7 In het licht van het voorgaande zou slechts onder bijzondere omstandigheden kunnen worden aangenomen dat Stella Navigation thans onvoldoende materieel en processueel belang heeft bij haar vordering. Dergelijke omstandigheden zijn echter niet gesteld of gebleken. Weliswaar treedt Stella Navigation nu niet langer zelf op als vervoerder van zware lading, maar zij heeft haar schip Stellaprima in rompbewrachtiging gegeven aan Stella Scheepvaartmaatschappij v.o.f., terwijl dit schip door deze en/of door Jumbo Shipping v.o.f. (als tijdbewrachter) voor het vervoer van zware lading wordt geëxploiteerd, waarbij ook de naam en het logo van "Jumbo" worden gebruikt (op de romp van het schip staat "www.jumboship.nl", zoals door de rompbewrachtigingsovereenkomst wordt toegestaan).

Het resultaat van de exploitatie van het schip kan van invloed zijn op de nakoming van de rompbewrachtiging. De conclusie is dat Stella Navigation voldoende belang heeft bij haar vordering.

5.8 Beide partijen stellen zich klaarblijkelijk op het standpunt dat de overeenkomst niet van aanvang af aan nietig was wegens strijd met art. 6 Mededingingswet (met de daaraan verbonden ongedaanmakingsverplichtingen).

De rechtbank zal partijen daarin volgen, zodat niet om die reden geen nakoming van de overeenkomst zou kunnen worden gevorderd.

5.9 Mammoet Holding heeft aangevoerd dat de verplichting van art. 3 van de overeenkomst een zgn. nevenrestrictie is die thans niet meer toelaatbaar is.

Het begrip nevenrestrictie omvat elke beweerde mededingingsbeperking die rechtstreeks verband houdt met en nodig is voor de verwezenlijking van een niet-beperkende hoofdtransactie en die daaraan evenredig is, met dien verstande dat de hoofdtransactie zelf de mededinging niet mag beperken.

5.10 Kennelijk (zie conclusie van antwoord onder 6.2) meent Mammoet Holding dat de overeenkomst enerzijds inhield dat Mammoet Shipping (oud) haar naam wijzigde en dat anderzijds met art. 3 werd beoogd te voorkomen dat Mammoet Holding vervolgens zelf weer onder de naam of met het logo van "Mammoet" als zware lading rederij op de markt zou verschijnen.

De rechtbank leest in de overeenkomst geen verplichting tot naamswijziging van Mammoet Shipping (oud); de overeenkomst is alleen gericht op het niet-gebruiken van de naam en het logo van "Mammoet". Van een andere, als hoofdtransactie aan te duiden transactie tussen Mammoet Holding en Stella Navigation waarmee de verplichting van art. 3 verband hield, is geen sprake.

5.11 Blijkbaar (zie conclusie van dupliek onder 4.3-4.5) meent Mammoet Holding tevens dat art. 3 van de overeenkomst is te beschouwen als nevenrestrictie bij de transactie tussen Mammoet Holding en Spliethoff, welke transactie enerzijds inhield dat Mammoet Holding haar 30% aandelen in Mammoet Shipping (oud) overdroeg en anderzijds dat Mammoet Holding Spliethoff geen concurrentie zou aandoen, terwijl Spliethoff geen gebruik zou maken van de "Mammoet"-handelsnamen en het "Mammoet"-logo. Naar het oordeel van de rechtbank kan art. 3 van de overeenkomst niet worden gezien als nevenrestrictie bij de transactie met Spliethoff in de hiervoor aangegeven betekenis, omdat de overeenkomst en die transactie niet tussen dezelfde partijen zijn totstandgekomen en niet blijkt dat de overeenkomst noodzakelijk was voor het verwezenlijken van die transactie. De conclusie is dat de overeenkomst rechtsgeldig is.

5.12 Wat betreft de inhoud van de vordering van Stella Navigation moet worden vooropgesteld dat deze is gericht tegen Mammoet Holding als haar wederpartij bij de overeenkomst, die in de tweede zin van art. 3 heeft gegarandeerd dat zij op zee geen activiteiten ontplooit en/of zal ontplooiën onder de naam en/of met het logo van "Mammoet", onder toevoeging van welk voor-, tussen- of achtervoegsel dan ook. De nieuwe Mammoet Shipping B.V., kennelijk een volledige (klein)dochtervennootschap van Mammoet Holding, is geen partij bij de overeenkomst en ook geen gedaagde in deze procedure. De gevorderde verklaring voor recht kan dan ook niet tegen deze (klein)dochtervennootschap zelf zijn gericht. Het gaat om de nakoming door Mammoet Holding van haar juistbedoelde garantie, waarbij ervan wordt uitgegaan dat Mammoet Holding rechthebbende is ten aanzien van de handels-

namen "Mammoet" en "Mammoet Shipping" en van het "Mammoet"-logo (zie hiervoor onder 5.3). Deze garantieverplichting is verbindend voor Mammoet Holding. Het ligt voor de hand aan te nemen dat partijen bij de overeenkomst hebben bedoeld - en het ligt dan ook kennelijk in de overeenkomst besloten - dat Mammoet Holding, als rechthebbende, ervoor diende te zorgen dat de naam en het logo van "Mammoet" niet zouden worden gebruikt voor de bedoelde activiteiten, noch door haarzelf noch door een (klein)dochtervennootschap. De in de eerste zin van art. 3 genoemde "Mammoet Shipping" is de oude Mammoet Shipping B.V. en een andere vennootschap dan de nieuwe Mammoet Shipping B.V. Deze oude vennootschap (later genaamd Big Lift B.V.) speelt in deze procedure geen rol meer.

5.13 De vordering van Stella Navigation komt voort uit haar verwachting dat de nieuwe Mammoet Shipping B.V. in strijd met art. 3 van de overeenkomst activiteiten zal gaan ontplooiën onder de naam en/of met het logo van "Mammoet" en "Mammoet Shipping".

Het doel van deze vennootschap is: het uitoefenen van een cargadoors-, expeditie- en bevrachtingsbedrijf, alle werkzaamheden op het gebied van het scheepvaartbedrijf, het uitoefenen van een scheepvaartonderneming, het hebben van agenturen van schepen en scheepvaartlijnen en het uitoefenen van een bedrijf op het gebied van logistieke werkzaamheden en transport.

5.14 Bij pleidooi is namens Stella Navigation aangegeven dat zij wat betreft de "activiteiten op zee" als bedoeld in art. 3 van de overeenkomst alleen bezwaar heeft tegen het gebruik van de naam "Mammoet" voor "het vervoer van zware lading over zee" (pleitnota onder 6 en zie ook conclusie van repliek onder 24). De vordering van Stella Navigation kan ook in die beperkte zin worden begrepen. Tevens is namens Stella Navigation meegedeeld dat het binnenbrengen van op zee geborgen (zware) zaken niet wordt beschouwd als "het vervoer van zware lading over zee". Bergingsactiviteiten, zoals met betrekking tot de Koersk, vallen niet onder "het vervoer van zware lading over zee" (vgl. pleitnota Stella Navigation p. 4 onder E).

5.15 Voor de activiteit "vervoer van zware lading over zee" maakt het geen verschil of dit vervoer wordt uitgevoerd met eigen schepen of met bevrachte/gehuurde schepen. Het gaat erom of men zich heeft verbonden als vervoerder. Onder "vervoer" valt niet het "doen vervoeren" (expeditie) en het ter uitvoering daarvan als afzender sluiten van een overeenkomst tot vervoer; alleen bij de zgn. "Selbsteintritt" wordt de expeditie aangemerkt als vervoerder.

5.16 Of Mammoet Holding en/of de nieuwe Mammoet Shipping B.V. zich (gaan) verbinden tot "het vervoer van zware lading over zee" is door Mammoet Holding betwist en is niet duidelijk geworden. Mammoet Holding voert aan dat het zou gaan om de exploitatie van "een bevrachtingskantoor" en niet van "een zware lading rederij", maar tevens noemt zij horizontaal en verticaal zwaar transport, veelal gecombineerd land- en zeevervoer, als haar kernactiviteit (pleitnota onder 12). Voor toewijsbaarheid van de vordering is niet vereist

dat vaststaat dat Mammoet Holding en/of de nieuwe Mammoet Shipping B.V. "vervoer van zware lading over zee" (gaan) verrichten. Nu Mammoet Holding blijkbaar heeft geweigerd een verklaring af te geven met de strekking dat zij art. 3 van de overeenkomst zal naleven, kan niet worden gezegd dat zij onnodig in rechte is betrokken.

5.17 De slotsom is dat de vordering kan worden toegewezen zoals hierna vermeld, met veroordeling van Mammoet Holding in de proceskosten.

6. De beslissing

De rechtbank, verklaart voor recht dat de overeenkomst die op 24 juli 2000 tot stand is gekomen tussen Van Seumeren Holland B.V. en Jumbo Navigation N.V. rechtsgeldig is en verbindend voor Mammoet Holding B.V. en Stella Navigation N.V. en dat het Mammoet Holding B.V. niet is toegestaan activiteiten te ontplooiën inhoudende het vervoer van zware lading over zee onder de naam en/of met het logo "Mammoet", onder toevoeging van welk voor-, tussen- of achtervoegsel dan ook;

veroordeelt Mammoet Holding in de kosten van het geding, tot op deze uitspraak aan de zijde van Stella Navigation begroot op € 254,- aan vast recht, € 71,80 aan overige verschotten en € 1.808,- aan salaris van de advocaat;

verklaart het vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad; ontzegt het meer of anders gevorderde.

Dit vonnis is gewezen door mr Van Zelm van Eldik. Uitgesproken in het openbaar.